

กุตภาคและจุลสาร บริการยืมระหว่างห้องสมุด และบริการห้องค้นคว้าและสิ่งพิมพ์มีผลสรุปดังนี้

1) ด้านบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจกับบริการแนะนำการใช้ห้องสมุดอยู่ในระดับพึงพอใจปานกลาง นักเรียน นักศึกษา บุคลากร จากสถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรท้องถิ่น และชุมชนในภูมิภาคตะวันออก ทำให้ห้องสมุด เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการ พัฒนาความรู้ ความคิด ของผู้ใช้บริการ เพื่อ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ กระตุ้นให้ ผู้ใช้รักการอ่าน รู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้ ได้ด้วยตนเอง มีความสามารถเข้าถึงทรัพยากร สารสนเทศต่างๆ ที่สำนักห้องสมุดจัด ไว้ให้บริการ และผู้ใช้สามารถใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ เหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ สำนักห้องสมุด มหาวิทยาลัยบูรพาซึ่งมีภารกิจหลักในการ ช่วยเหลือผู้ใช้บริการให้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ และการใช้บริการของสำนักห้องสมุดได้โดยสะดวก รวดเร็ว ตรงความต้องการ โดยทำหน้าที่ ให้บริการ ห้องค้นคว้าและสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ห้องศูนย์ข้อมูล ภาคตะวันออกห้องราชกิจจานุเบกษาและหนังสือ หายาก ห้องสัมมนา ให้บริการหนังสืออ้างอิง ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ วิทยานิพนธ์ ฉบับอ้างอิง จุลสารและกุตภาค ให้บริการตอบ คำถามและช่วยการค้นคว้า บริการยืมระหว่าง ห้องสมุด บริการรวบรวมบรรณานุกรม บริการ สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลสารสนเทศอิเล็ก ทรอนิกส์ บริการแนะนำการใช้ห้องสมุดและนำ ชมห้องสมุดบริการแนะนำและฝึกอบรมการ สืบค้นฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ (WEB OPAC) และฐานข้อมูลสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

ต่าง ๆ พัฒนาฐานข้อมูลราชกิจจานุเบกษา และงานศูนย์ข้อมูลภาคตะวันออก ซึ่งจัดเก็บ และรวบรวมสิ่งพิมพ์ทุกประเภทที่เกี่ยวข้อง กับ 8 จังหวัดภาคตะวันออก (สำนักห้องสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา. 2547 : 21) ถือว่าเป็นงาน ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้ใช้ห้องสมุดที่จะ แนะนำและให้บริการกับผู้ใช้ให้ได้รับความสะดวก รวดเร็ว เกิดความพอดี และความประทับใจใน การให้บริการดังเช่นที่เฉลิมศักดิ์ชูปว (2534:11) กล่าวว่าบริการของห้องสมุดจะต้องยึดถือหลัก สร้างความประทับใจในการบริการ สร้างความ สนใจ สร้างความต้องการและความปรารถนา ของผู้ใช้ และให้ผู้ใช้เข้ามาใช้บริการได้ทันที

ในด้านการประกันคุณภาพทางการ ศึกษา ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่กำหนด ไว้ว่า จะต้องได้รับการประกันคุณภาพ เพราะ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญต่อการ เรียนการสอนและการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา เป็นอย่างยิ่ง (เอื้ออาเรย์ ปานพิมพ์ใหญ่. 2543 : 2) โดยเฉพาะองค์ประกอบทางด้านการให้บริการ นั้นนับว่าเป็นหัวใจของคุณภาพห้องสมุดสถาบัน อุดมศึกษา (อภัย ประกบองค์. 2539 : 1) โดยคุณภาพดังกล่าวมองได้จากระยะเวลาการ ให้บริการ ความหลากหลายในบริการ เช่น บริการช่วยค้นคว้า บริการสืบค้นข้อมูลในระบบ ออนไลน์ บริการอินเทอร์เน็ต บริการยืมระหว่าง ห้องสมุด เป็นต้น ซึ่งตรงกับเบอร์ก (Birks. 1995 : 23-25) กล่าวว่าความพอดีและความชื่นชอบ ของผู้ใช้ที่มีต่อบริการสารสนเทศที่ได้รับเป็น สิ่งสำคัญ จึงต้องมีการประเมินห้องสมุดโดยการ ประเมินการบริการ ห้องสมุดที่ดีจึงต้องมีการ สำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเพื่อเป็น การประเมินคุณภาพของการให้บริการและนำมา

ใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานในการตอบสนองความพึงพอใจของผู้ใช้บริการได้อย่างเหมาะสมเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการให้ดีขึ้นและสาวิรัช ไสายสมบัติ (2534:5) ได้พูดถึงปัจจัยที่สำคัญของความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยทำให้งานประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นงานที่เกี่ยวกับการให้บริการซึ่งตามหลักการให้บริการที่ดี (Power and Dickson. 1974 : 147) ให้ความเห็นว่าผู้ใช้เป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการปฏิบัติงานได้อย่างคือสอดคล้องกับอมร รักษยาสัตย์ (2522 : 27) ที่เห็นว่าความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นมาตรฐานการอย่างหนึ่งที่ใช้ดีประสิทธิภาพของการบริการได้ นอกจากนี้ความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดแต่ละกลุ่มแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การพัฒนาหรือปรับปรุงห้องสมุดข้อมูลพื้นฐานอันเนื่องมาจากความคิดเห็นของผู้ใช้ในฐานะผู้รับบริการจึงเป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรกที่ห้องสมุดควรพิจารณา เช่นเดียวกับที่มิลลัน-มาร์ตูลา และ เมโนน (Millson-Martula and Menon. 1955 : 34) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการบริการในห้องสมุดที่มีคุณภาพคือการจัดให้มีบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้มากที่สุดดังนั้นจึงน่าจะมีการศึกษาความพึงพอใจในการใช้บริการของฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่มีต่อการได้รับบริการของห้องสมุด นอกจากนี้ยังเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพในการให้บริการได้ดีขึ้น โดยศึกษาความพึงพอใจในด้านการให้

บริการของฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการของฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา

2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการที่มีต่อการบริการของฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา

3. เพื่อนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปปรับปรุงการให้บริการของฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา

2. นำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และวางแผนการดำเนินงานของฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่นิสิตบุคลากรมหาวิทยาลัยบูรพาและบุคคลภายนอก ที่มาใช้บริการของฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ ในช่วงระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2546 – 30 กันยายน 2547

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา บุคลากรมหาวิทยาลัยนูรพา และบุคคลภายนอกที่มาใช้บริการของฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการจำนวน 1,078 คน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อบริการของฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยนูรพา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจประชากรที่ใช้ศึกษาได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา บุคลากรภายในมหาวิทยาลัย และบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการที่ฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2546 – 30 กันยายน 2547 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) (ยุทธ ไกยวารรณ์. 2545 : 111) จำนวน 1,078 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อบริการทั้ง 6 ประเภท และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยแยกแบบสอบถามให้กับผู้ใช้บริการที่เข้ามาใช้บริการที่ฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 – 30 กันยายน 2547

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 1,078 ฉบับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ เมื่อพบแบบสอบถามฉบับที่ไม่สมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรับรวมแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. กำหนดน้ำหนักความพึงพอใจในแบบสอบถามส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 3 ระดับ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2535 : 99)

ระดับความพึงพอใจมาก กำหนดค่าคะแนนเป็น 3 คะแนน

ระดับความพึงพอใจปานกลาง กำหนดค่าคะแนนเป็น 2 คะแนน

ระดับความพึงพอใจน้อย(ปรับปรุง) กำหนดค่าคะแนนเป็น 1 คะแนน

2. วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้
2.1 แบบสอบถามส่วนที่ 1 ซึ่งเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยหาความถี่

2.2 แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ เป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่าวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยเปลี่ยนความหมายดังนี้(บุญชุม ศรีสะอุด. 2535:100) ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.00 หมายถึงความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึงความพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึงความพึงพอใจน้อยควรปรับปรุง

2.3 แบบสอบถามส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของ

2.4 ผู้ตอบแบบสอบถามน้ำมาร่วมรวม โดยปัญหาและข้อเสนอแนะได้ที่เข้ากันนำมารวมเป็นความถี่

3. สัดส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้สัดส่วนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้คือความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 790 คน คิดเป็นร้อยละ 73.28 รองลงมาเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 17.53 บุคลากรภายนอก จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 5.94 และบุคลากรมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 3.25

2. ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้บริการฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.69$) เมื่อพิจารณาตามประเภทของ การให้บริการทั้ง 6 ประเภทพบว่าบริการแนะนำ การใช้ฐานข้อมูล บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลบริการกุศลภาคและบุคลากรบริการยืนยันระหว่างห้องสมุด และบริการห้องค้นคว้าและ

สิ่งพิมพ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางสำหรับบริการที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับแรกคือบริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล ($\bar{x} = 3.00$) รองลงมาคือบริการแนะนำการใช้ฐานข้อมูลบริการยืนยันระหว่างห้องสมุดบริการห้องค้นคัวและสิ่งพิมพ์ บริการกุศลภาคและบุคลากรและบริการแนะนำการใช้ห้องสมุดตามลำดับ

3. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการแต่ละประเภทพบว่าด้านบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด โดยภาพรวมพบว่าผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.46$) เมื่อพิจารณาตามประเภทผู้ใช้บริการพบว่านิสิตปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงเป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 2.75$) รองลงมาคือนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา บุคลากรภายนอก และบุคลากรมหาวิทยาลัยตามลำดับ

ด้านบริการแนะนำการใช้ฐานข้อมูลโดยภาพรวมพบว่าผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.65$) เมื่อพิจารณาตามประเภทผู้ใช้บริการพบว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงเป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 2.86$) รองลงมาคือนิสิตปริญญาตรีนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาและบุคลากรภายนอกตามลำดับ ด้านบริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลโดยภาพรวมพบว่าผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.00$) เมื่อพิจารณาตามประเภทผู้ใช้บริการพบว่านิสิตปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงเป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 3.38$) รองลงมาคือบุคลากรมหาวิทยาลัยบุคลากรภายนอก และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาตามลำดับ

ด้านบริการกุตภากและจุลสาร โดยภาพรวมพบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.56$) เมื่อพิจารณาตามประเภทผู้ใช้บริการ พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงเป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 2.67$) รองลงมาคือ บุคลากรมหาวิทยาลัย นิสิตปริญญาตรี และบุคคลภายนอกตามลำดับ

ด้านบริการยึดมั่นห้องสมุดโดยภาพรวมพบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.70$) เมื่อพิจารณาตามประเภทผู้ใช้บริการพบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงเป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 3.00$) รองลงมาคือนิสิตปริญญาตรีและนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ตามลำดับ (หมายเหตุ : บริการยึดมั่นห้องห้องสมุดเป็นบริการเฉพาะสมาชิกห้องสมุดไม่ได้ให้บริการบุคคลภายนอก)

ด้านบริการห้องค้นคว้าและสิ่งพิมพ์ โดยภาพรวมพบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.76$) เมื่อพิจารณาตามประเภทผู้ใช้บริการพบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงเป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 3.00$) รองลงมาคือนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา บุคคลภายนอก และนิสิตปริญญาตรี ตามลำดับ สำหรับปัญหาในการใช้บริการที่ฝ่ายส่งเสริมการให้บริการ สำนักห้องสมุดมหาวิทยาลัยบูรพาพบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญในการใช้บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด และ บริการแนะนำการใช้ฐานข้อมูล เนื่องจากผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเองจากฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ (Web OPAC) และจากคำแนะนำและข้อมูลต่างๆ บนเว็บไซต์สำนัก

ห้องสมุด ด้านบริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล ผู้ใช้บริการไม่ได้ใช้ฐานข้อมูลที่สำนักห้องสมุด นบกรับในการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนทำให้ไม่สนใจที่จะใช้บริการและผู้ใช้อีกส่วนหนึ่งสามารถสืบค้นได้ด้วยตนเองเนื่องจากฐานข้อมูลที่สำนักห้องสมุดนบกรับเป็นฐานข้อมูลออนไลน์สามารถสืบค้นได้ที่คอมพิวเตอร์และหน่วยงานของตน ซึ่งสะดวกในการบันทึกข้อมูลหรือถ่ายพิมพ์ข้อมูลที่ต้องการได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งไม่นิยมมาใช้บริการที่ฝ่ายส่งเสริมการให้บริการ ด้านบริการกุตภากและจุลสาร พบว่า ผู้ใช้นิยมใช้หนังสือซึ่งให้ข้อมูลตรงกับที่ต้องการมากกว่า กุตภากหรือจุลสาร ด้านบริการยึดมั่นห้อง ระหว่างห้องสมุดพบว่า ได้รับข้อมูลล่าช้ามากทำให้ดำเนินไปใช้ประกอบการเรียนไม่ทันเวลา ด้านบริการห้องค้นคว้าและสิ่งพิมพ์ พบว่า มีห้องให้บริการค้นค้นคว้าอ่านหนังสืออ้างอิงที่มีอยู่เก่าถ้วนสมัย และไม่ตรงกับที่ต้องการ หนังสือในห้องข้อมูลภาคตะวันออกมีน้อย

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการใช้บริการโดยรวม ผู้ใช้มีความคิดเห็นว่า ควรมีห้องสำหรับฝึกอบรมการสืบค้นข้อมูลโดยเฉพาะ ไม่ควรใช้สถานที่อบรมรวมกับผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ การถ่ายเอกสารระหว่างห้องสมุดเอกสารมาใช้ ควรมีวิธีการจัดส่งวิธีอื่นที่รวดเร็วกว่าการจัดส่งทางไปรษณีย์

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อ บริการของฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ สำนักห้องสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก เมื่อพิจารณา ด้านมีปัญหาและความต้องการดังนี้

1. ด้านบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการแนะนำการใช้ห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภากรณ์ สังข์ศรี (2522 : บทคัดย่อ) แก้วตา จันทร์ราภา (2527 : บทคัดย่อ) นภัสลัย วิทรัพย์โพธิ์ (2530 : บทคัดย่อ) เคลิมศักดิ์ ชูป่า (2534 : บทคัดย่อ) และจุฬารัตน์ กินาคม (2544 : บทคัดย่อ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระยะเวลาในการแนะนำและความต้องการของผู้ใช้ที่ต้องการให้แนะนำการใช้ห้องสมุดแตกต่างกันตามประสบการณ์ของผู้ใช้บริการเนื่องจากผู้ใช้บริการจะแนะนำการใช้ห้องสมุดโดยภาพรวม แต่ผู้ใช้บริการอาจต้องการให้แนะนำเฉพาะบริการบางประเภทที่ผู้ใช้สนใจและการแนะนำอาจไม่ทั่วถึงหากกลุ่มที่มาใช้บริการมีจำนวนผู้รับบริการเป็นจำนวนมาก

2. ด้านบริการแนะนำการใช้ฐานข้อมูล ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการแนะนำการใช้ห้องสมุดอยู่ในระดับมากซึ่งไม่สอดคล้องกับแก้วตา จันทร์ราภา (2527 : บทคัดย่อ) ทศนีย์ เชิดสูงเนิน (2543 : บทคัดย่อ) และจุฬารัตน์ กินาคม (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าผู้ใช้มีความคาดหวังสูงกว่าระดับความพึงพอใจในการได้รับบริการด้านการช่วยเหลือผู้ใช้ การแนะนำการสืบค้นสารนิเทศออนไลน์ และบริการอบรมสาขาวิชา การสืบค้นสารนิเทศออนไลน์ทั้งนี้เนื่องจากสภาพการให้บริการ ระยะเวลาและความทันสมัยของเทคโนโลยีในช่วงระหว่างการทำวิจัยแตกต่างกัน ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้พัฒนาไปอย่างมากทำให้ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกในการใช้บริการแนะนำการใช้ฐานข้อมูล ซึ่งฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการสำนักหอสมุดได้จัดเตรียมสถานที่ให้บริการและจัดแนะนำติดต่อเวลาที่

ห้องสมุดเปิดทำการทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ นอกจากนี้ผู้ใช้สามารถใช้โปรแกรมนำเสนอวิธีการสืบค้นข้อมูลที่ฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ สำนักหอสมุด จัดทำไว้ภายหลังจากฟังคำแนะนำจากบรรณาธิการซึ่งเป็นการช่วยเหลือทวนความเข้าใจได้อีกด้วย

3. ด้านบริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับณัฐนิ นั่นนวรัศรี (2546 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพการสืบค้นฐานข้อมูลซึ่งครอบคลุมของผู้ใช้ในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา” พบว่าในด้านปัญหาในการใช้บริการอยู่ในระดับน้อย แสดงว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจในการใช้บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลแต่ไม่สอดคล้องกับวาระยี่พร คุณสนอง (2546 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง “การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา” พบว่าสาเหตุที่คณาจารย์ไม่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เพราะไม่ทราบวิธีใช้และการเข้าถึงวารสารอิเล็กทรอนิกส์

4. ด้านบริการกุศลภาคและจุลสาร ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการกุศลภาคและจุลสาร อยู่ในระดับมากเนื่องจากให้บริการในระบบขั้นเป็นผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลโดยค้นจากหัวเรื่องหน้าเพิ่มกุศลภาคและจุลสาร ได้ด้วยตนเอง

5. ด้านบริการยืนยันว่าห้องสมุด ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการยืนยันว่าห้องสมุดอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับสุกัญญา ธิรพงศ์ภักดี (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการยืนยันว่าห้องสมุด สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” ซึ่ง

พบว่าผู้ใช้ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในบริการที่ได้รับในระดับมากแต่มีความพึงพอใจในระดับต่ำสุดในเรื่องระยะเวลาในการได้รับเอกสารแต่ไม่สอดคล้องกับเก้าวata จันทร์ราภา (2527 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าระดับความคาดหวังสูงกว่าระดับความพึงพอใจในด้านบริการยึดมั่นระหว่างห้องสมุด

6. ด้านบริการห้องค้นคว้าและสิ่งพิมพ์ ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อบริการห้องค้นคว้าและสิ่งพิมพ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการในฝ่ายส่งเสริม การใช้บริการเป็นสิ่งพิมพ์เฉพาะด้านไม่ใช่หนังสือทั่วไป จึงมีปริมาณและเนื้อหาเพียงพอ และตรงต่อความต้องการซึ่งไม่สอดคล้องกับเก้าวata จันทร์ราภา (2527 : บทคัดย่อ) ผ่องพรพรรณ แย้มแข็ง (2536 : บทคัดย่อ) จีราพรรณ สวัสดิพงษ์ (2538 : บทคัดย่อ) จุฬารัตน์ กินกานน (2544 : บทคัดย่อ) อชูร์ (Ashoor. 1979 : 4367-A) บูเนอร์ (Bauner. 1978 : 6379-A) อกินกูและ จอห์นหันสัน (Agingu and Johnson. 1998 : Abstract) พิชิต มีพจนาน (2533 : บทคัดย่อ) และ ชนิษฐา พลการ (2544 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า ทรัพยากรสารสนเทศมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ หนังสือที่มีอยู่เป็นหนังสือที่ไม่ตรงกับความต้องการ つまりภาษาอังกฤษมีน้อยๆ ฯ

ผลจากการวิจัยนี้ทำให้ฝ่ายส่งเสริม การใช้บริการ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา นำมาปรับปรุงการให้บริการดังนี้

- จัดทำบทเรียนออนไลน์สำหรับแนะนำการใช้ฐานข้อมูลและบริการต่างๆ ของสำนักหอสมุดรวมถึงแบบฟอร์มแจ้งความต้องการใช้บริการ (E Request) เช่น แบบฟอร์มขอสำเนาทุกความวารสาร แบบฟอร์มขอเลข ISBN/ISSN แบบฟอร์มแนะนำวิทยานิพนธ์

ที่ต้องการอ่านฉบับเต็มแบบออนไลน์ ซึ่งจัดให้บริการบนเว็บไซต์ เป็นการเพิ่มช่องทางในการใช้บริการ โดยไม่จำเป็นต้องมาติดต่อที่สำนักหอสมุด

- จัดทำห้องสำหรับค้นคว้าศึกษากลุ่ม และห้องฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการในการศึกษาค้นคว้า และมีห้องสำหรับฝึกอบรมการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลโดยเฉพาะ

- จัดทำมุมให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกในการค้นคว้าข้อมูลเพื่อทำการวิจัย โดยไม่ต้องไปใช้บริการรวมกับบริการอินเทอร์เน็ตค่าไฟซึ่งให้บริการสืบค้นข้อมูลโดยทั่วไป

- นำข้อมูลกลุ่มภาคบันทึกลงในฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ (Web OPAC) ในรูปเนื้อหาฉบับเต็ม (full text) ผู้ใช้สามารถเปิดดูเนื้อหาของข่าว บทความ ที่บันทึกลงในฐานข้อมูลได้โดยสะดวก

- ในส่วนบริการยึดมั่นระหว่างห้องสมุด ได้เพิ่มวิธีการจัดส่งเอกสารทางอีเมล เพื่อผู้ใช้ได้รับข้อมูลรวดเร็วขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ที่มีต่อบริการต่างๆ ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

- การศึกษาเบริกขเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกับห้องสมุดอื่นๆ ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของการบริการห้องสมุดให้สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

แก้วตา จันทร์ราภา.(2527).ความคาดหวังที่มีต่อการบริการจ่าย-รับของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุดกลางสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์บัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนิษฐา พละการ.(2544).ความต้องการสารสนเทศและปัญหาของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา.วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์บัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

จีราพรรณ สวัสดิพงษ์.(2538).รายงานการ วิจัยเรื่องการ ใช้บริการสำนักหอสมุดของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่:มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จุหารัตน์ กินาคม.(2544).การรับบริการให้การศึกษาผู้ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย:กรณีนักศึกษามหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์บัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

เฉลิมศักดิ์ ชุปวา.(2534). รายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาปัญหาและความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม:สำนักวิทยบริการ.

หักนี๊ เซ็คสูงเนิน.(2543).ความพึงพอใจในการใช้บริการฐานข้อมูลซึ่ดีรอมของผู้ใช้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ อักษรศาสตร์บัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐนี นิ่มนวลศรี.(2546).ประสิทธิภาพการสืบค้นฐานข้อมูลซึ่ดีรอมของผู้ใช้ในสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา.วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์บัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

นภาลัย วิทรัพย์โพธิ์. (2530). การใช้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าของนักศึกษาปริญญาตรี ในห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ อักษรศาสตร์บัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชุม ศรีสะอาด.(2535).การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :สุวิริยาสาส์น.

เบญจภรณ์ สมุดอินแก้ว.(2543).ความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์บัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พ่องพรรณ แบ่มแม่ใจ.(2536). ความต้องการใช้ทรัพยากรและบริการห้องสมุดของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ณ ห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์บัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิชิต มีพจนा.(2533). ปัญหาการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ บางแสน.ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ บางแสน.

มหาวิทยาลัยบูรพา. สำนักหอสมุด. (2547). รายงานประจำปีสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา 2546.

ขอบรูรี: สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา.

ยุทธ ไกยรวรรณ.(2545). พื้นฐานการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4(ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพ: สุวิริยาสาส์น.

วัชริย์พร คุณสนอง.(2546).การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.

สาโรช ไสยสมบัติ.(2534). ความพึงพอใจในการทำงานของครุอ้างอิงเรียนรู้เชิงคิดที่จังหวัดร้อยเอ็ด.

ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. สุกัญญา ชีรพงษ์ภักดี.(2542). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัย เชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุภากรณ์ สังข์ศรี.(2522).การสำรวจการใช้บริการสำนักบรรณสารการพัฒนาของนักศึกษาสถาบันบัณฑิต

พัฒนบริหารศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อภัย ประกอบผล.(2539). “ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา” อินโฟร์เมชั่น 3 (1-2) 1-13.

อมร รักษาสัตย์.(2522). การพัฒนานโยบาย พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์.

เอ้ออารีย์ ปานพิมพ์ใหญ่.(2543). ความพึงพอใจในการใช้บริการช่วยค้นคว้าของนิสิตในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.

Agingu, B.O., & M.M. Johnson.(1998).*Graduate students library satisfaction survey : Miler F. Whittaker Library, South Carolina State University.*[CD-ROM], : Abstract from ERIC database, Item : ED426074.

Ashoor, M.J.(1979). “A survey of user's attitudes toward the resources and Services of threeuniversity libraries in Saudi Arabia.” *Dissertation Abstracts International.* 39 : 4367-A ; February . (Ph.D.University of Pittsburgh.1978)

Bauner, R.E.(1978). Library use and the perceptions of student library users at Southern Illinois University-Carbondale. *Dissertation Abstracts International.* 40 : 6379-A ; May. (Ph.D. Southern Illinois University of Carbondale.)

Birks, G.(2000)“Value-Added Information Services : The Art of Being Synchronous With Your Corporation” *Bulletin of the American Society for Information Science.* 21(2) : 23-25 ; DecemberJanuary,1995. (<http://eriar.net/E1999863.htm>; Last Update : February.)

Millson-Martula, C. & V.Menon.,V. (1995). “Customer expectations : Concepts and reality for academic library services. *College & Research Libraries.* 56 (Janury) : 33-47.

Power, R.F. & G.W. Dickson.(1974). “MIS project management : Myths, option, and reality.” *California ManagementReview.* 15(3) : 147-156 ; Spring.